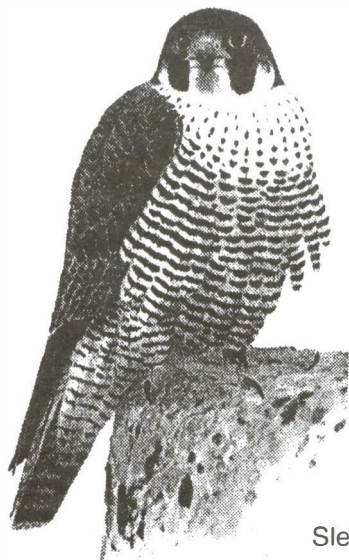

Al snel werd toen duidelijk dat het geen jager was. De vlucht was duidelijk als die van een roofvogel te herkennen. Niet al te klein, donker van boven en licht van onder. Toch duurde het even voor het tot me doordrong met een Slechtvalk te maken te hebben. De determinatie werd namelijk wat bemoeilijkt door het feit dat ik de 'baarden' aan de zij-kanten van de kop niet kon zien. Daar komt bij dat je deze valk niet elke dag in Noordwijk tegenkomt.

Slechtvalk

Om maar te zwijgen van de reacties van de 'happy few' op waarnemingen van deze vogel in Noordwijk.

Maar nadat de vogel vrijwel over mijn hoofd landinwaarts was gevlogen stond het voor mij vast, het was een Slechtvalk. Met de waarneming was ik bijzonder in mijn nopjes. Naar mijn gevoel de eerste maal dat ik op zeker een dergelijke vogel in Noordwijk zag.

De ervaringen die ik met Slechtvalken heb gehad vonden tot dusver buiten het dorp plaats. Een

beeld dat op mijn netvlies is gegrift is bijvoorbeeld die keer dat we met een groepje in de Slufter op Texel liepen. Op het strand zagen we daarbij een vogel op een aangespoeld kistje zitten. Echt een waarneming uit het boekje. Deze roofvogels zitten graag op een verhoging in het veld op de uitkijk. Het voorkomen van Slechtvalken beperkt zich niet tot de kust. Zo zag ik jaren geleden een dergelijke vogel in een veengebied in Overijssel. Ook daar zat het beest op een verhoging de omgeving te observeren. Kort geleden wandelden we met een groepje over de Drentse hei en zagen een roofvogel enkele 'charges' rondom een vrijstaande boom uitvoeren. Net als bij de waarneming boven zee ontwikkelde het beest hierbij enorme snelheden. In de boeken noemen ze dat een 'doldrieste' aanval. Tijdens een kort bezoek aan Israël kwam ik terecht in een oase nabij de Dode Zee. In die wat troosteloze omgeving kletterde een beekje van de rotsen af en zorgde voor begroeiing en leven. Bij het naar boven klauteren kreeg ik zicht op een kloof. Versterkt door de wanden klonken vanuit de kloof allerlei geluiden. Nog wat hoger geklommen ontwaarde ik een stel roofvogels die in de lucht aan het baltsen waren. Het betrof de Barbarijnse ondersoort van de Slechtvalk die hier het liefdespel bedreef. Zittend op een rotspunt kon ik dat geruime tijd bekijken en beluisteren. Het zijn van die momenten die je niet meer vergeet.

Toch beleef ik nog het meeste genoeg aan een Slechtvalk in de Schoolstraat. Een bevriende kunstenaar liet me, bij een bepaalde gelegenheid, eens een keus maken uit de aquarellen die hij had gemaakt. Die keus was toen niet moeilijk. Op een van de tekeningen is een Slechtvalk afgebeeld, zittend op een rotspunt. De achtergrond wordt gevormd door een desolaat landschap in IJsland. Deze Slechtvalk hangt vanaf die tijd in onze slaapkamer en zorgt ervoor dat ik in mijn dromen met hem mee ga. Naar de ruimte en de vrijheid van het hoge noorden.

Vogelnieuws derde kwartaal 1997

Ab Steenvoorden

Roodkopklauwier in de Coepelduynen

Op zaterdagochtend 26 juli werd er in de directe omgeving van de Puinhoop in Katwijk een adulte Roodkopklauwier (*Lanius senator* "senator") ontdekt. De vogel was goed te bekijken in de struiken op en rond de Puinhoop en op de paaltjes in het weiland tussen de Puinhoop en de camping. Af en toe verdween de vogel voor enige uren richting de camping, maar kwam steeds weer terug naar de Puinhoop.

Dit was pas de derde Roodkopklauwier die deze eeuw in onze omgeving is waargenomen. Nadat in 1918 het eerste exemplaar was waargenomen duurde het tot in 1993, totdat er weer een exemplaar werd waargenomen. De vogel die op 6 juni 1993 langs de Rijnsburgerweg in Voorhout werd

waargenomen bleek de kenmerken te vertonen van de ondersoort "badius", de Balearische Roodkopklauwier. De grootste verschillen tussen de nominaat vorm en de ondersoort "badius" zijn: "badius" mist de opvallende witte vlek op de basis van de handpennen en heeft iets minder zwart op het voorhoofd boven de snavel dan de nominaat vorm.

De waarneming van de Balearische Roodkopklauwier in Voorhout was pas de tweede waarneming van deze ondersoort in Nederland. De soort is sindsdien ook niet meer waargenomen.

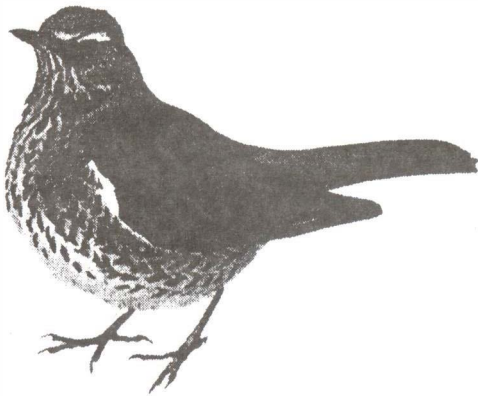
De 'gewone' Roodkopklauwier (*Lanius senator* "senator") wordt ongeveer twee tot drie keer per jaar in Nederland waargenomen.

Exoten in de omgeving

Er zijn naast waarnemingen van Nijlganzen en Casarca's slechts een tweetal waarnemingen doorgegeven van exoten.

Een Halsbandparkiet vloog luid roepend in noordelijke richting op 9 augustus over de Duindamseslag in de Noordduinen.

Op 23 september was korte tijd een Sooty-headed Bulbul (een Nederlandse naam is bij mij niet

Kramsvogel

bekend aanwezig op en rond de Puinhoop in de Coepelduynen. De vogel vloog na enige tijd in zuidelijke richting weg.

Vogeltrek over zee

De voorjaarstrek is nog niet voorbij of de najaarstrek begint al weer langzaam maar zeker op gang te komen. Dit is bij het zeetrekten altijd goed waar te nemen. Halverwege de zomer gaan de laatste vogels, vaak niet broedende exemplaren nog in noordelijke richting langs terwijl de eerste vogels al weer duidelijk de andere kant op beginnen te trekken. Opvallend tijdens het zeetrekten in juli zijn de grote groepen in noordelijke richting trekkende Bergeenden. Deze gaan massaal ruien in de Duitse Bocht op de Waddenzee. Op 20 juli vlogen er in twee uur 356 exemplaren langs. Veel Grote Sterns vlogen langs op 11 juli, 216 exemplaren en op 12 juli, 339 exemplaren in één uur. Op 12 juli was er ook een groep van zo'n 700 Kleine Mantelmeeuwen boven zee aan het foerageren.

De eerste Kleine Jagers (2 exemplaren) werden al op 27 juli waargenomen en de eerste Drieteenstrandlopers (6) vlogen langs op 1 augustus. Een groepje van 4 exemplaren was aanwezig op het strand bij de Duindamseslag op 2 augustus.

Op 20 september werden er in één uur tijd 104 langsvliegende Aalscholvers waargenomen.

Opvallende waarnemingen van 'gewone' soorten

In de avonduren van 7 juli werd er laag boven het Oosterkanaal in de AWD een groep van ongeveer 300 foeragerende Gierzwaluwen waargenomen.

Opvallend aan deze groep was dat er twee Vleermuizen spec. midden in de groep Gierzwaluwen aan het jagen waren. Ze trokken duidelijk met de groep (en waarschijnlijk de insecten) mee.

De eerste Goudplevieren (2) werden op 2 augustus in de Elsgeestepolder waargenomen en op 15 augustus zaten er al weer 50 in Polder Hoogeweg. Een groep van 40 Putters werd foeragerend op teelland in de Elsgeestepolder gezien op 10 augustus.

Een grote groep Blauwe Reigers, 19 exemplaren vloog op 31 augustus over Noordwijk-Binnen. Ook boven Noordwijk-Binnen werd op 4 september nog een Gierzwaluw waargenomen.

Een mogelijk vergiftigde Buizerd werd op 15 september in een tuin langs de Hoogeweg in de Kloosterschuurpolder gevonden. De vogel liet zich vrij gemakkelijk vangen en is naar een vogelopvang in Oegstgeest gebracht. Enkele dagen later is de vogel dood gegaan.

Jan van Genten

Een late Tapuit was aanwezig in de Elsgeestepolder op 28 september.

De eerste Kramsvogels werden gezien op 21 september, 2 exemplaren in het Vinkenveld en 1 in de Coepelduynen.

De eerste Smienten werden op 27 september waargenomen, 46 exemplaren in het Westerkanaal nabij het Pindabergje in de AWD. Op 28 september werden 56 exemplaren gezien in de vijver op Nieuw-Leeuwenhorst.